

సంపాదకీయం

విజ్ఞాన భారతి రెండవ సంచికకు స్వాగతం. ముందుగా మొదటి సంచికను చదివి తమ స్పందనలను తెలియజేసిన వారికీ, పాఠకులకు అందరికీ మా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు.

గత నాలుగైదు వందల ఏళ్లుగా విజ్ఞాన శాస్త్ర పరంగా సాంకేతికతా పరంగా జరిగిన అభివృద్ధి ప్రధానంగా యూరపులో కేంద్రీకృతమై సాగిందని తెలుగు విజ్ఞానకు తెలుసు. ఆ పరిణామాలకు గల పలు కారణాలను జార్జ్ సార్టన్ (Sarton) వంటి విజ్ఞాన చరిత్రకారులు చక్కగా విపులంగా విశ్లేషించి వివరించారు. అదొక సాహిత్య ప్రక్రియ. విజ్ఞాన శాస్త్రం వెనుక గల చరిత్ర. Sarton వంటి విపులమైన గ్రంథాలు భారతీయ వైజ్ఞానికుల చరిత్రపై లేవనే చెప్పుకోవాలి.

ఆయన గ్రంథాల ద్వారా ఇంగ్లీషు తదితర యూరపు భాషల వైజ్ఞానిక సాహిత్య వృద్ధిలో అనువాదాల ప్రముఖ పాత్ర మనకు తెలుస్తుంది. పరిశోధనలలో కనుగొనికలలో ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, జర్మనీలు ముందడుగు వేసి గ్రంథ రచన గావిస్తున్నప్పుడు, వాటికి కొంత ఆలస్యంగా నైనా సంకల్పించి, పూనుకొని, సమర్థులైన పండితులచే అనువాదాలను వెలయించుకున్నారు ఇంగ్లీషువారు. కొన్ని సందర్భాలలో ఆ ఆలస్యం వంద, రెండు వందల ఏళ్లు కూడా జరిగిన దాఖలాలు ఉన్నాయి.

ఇటువంటి పని తెలుగులో జరగాలి. తెలుగులో వైజ్ఞానిక సాహిత్యం మూడు రకాలుగా ఊహించవచ్చు.

పాఠకులు ఈ పత్రికను తాము చదివి ఇతరులచే చదివించి, రచయితలు తమ అమూల్య రచనలను పంపించి, విమర్శకులు తప్పొప్పులు తెలిపి బాగోగులు సూచించి మా ప్రయత్నాన్ని ప్రోత్సహిస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

మొదటిది సృజనాత్మక స్వతంత్ర రచనలు. ఇవి అధునాతన విజ్ఞానంతో సన్నిహిత సంబంధం ఉన్న ఆచార్యుల వంటి వారు చేయదగినది. రెండవది అనువాదాలు. దీనికి శాస్త్ర పరిచయం, రెండు భాషలలోను మంచి అభినివేశం ఉన్నవారు కావాలి. మూడవది సంకలన రచనలు. అంటే పలు గ్రంథాలను సమీక్షించి సేకరించి, అవసరమైన చోట్ల సందిగ్ధతను పరిష్కరించి సరికొత్త రూపంలో గ్రంథాన్ని సంతరించడం. ఇందులో కొంత స్వతంత్ర రచన ఉంటుంది గనక దీనికి పై రెండు కోవలలోని అభినివేశమూ కావాలి. ఈ విధంగా మూడు కోవల సాహిత్యాన్ని సృష్టించడానికి తెలుగులో ఆస్కారమున్నది.

ఆధునిక శాస్త్ర సాంకేతిక విద్యల గురించిన సాహిత్యం లేని భాషకు అధికారం ఉండదు. ప్రపంచంలో గౌరవం ఉండదు. ప్రపంచం దాకా ఎందుకు, సొంత భాషీయులే నిరాదరించటం మనం చూస్తున్నాం.

ఇంగ్లీష్ భాష ఎదుగుదలకు కారణాల్లో రెండు ముఖ్యమైనవి. ఒకటి, ఇతర భాషల నుంచి పదాలను ధారాళంగా తీసుకోవడం. అందుకే ఇప్పుడు ఇంగ్లీషులో బయటనుంచి వచ్చిన పదాలు 70 శాతంకి పైగా ఉన్నాయి. రెండు, వ్యాకరణాన్ని సులభతరం చేసుకోవడం.

తెలుగు విజ్ఞాన శాస్త్ర వృద్ధికి ఈ రెండూ విజ్ఞులు ఆలోచించవలసిన విషయాలు.

మనవి

తెలుగులో వైజ్ఞానిక సాహిత్యం పట్ల మీ అభిప్రాయాలను రెండు వందల పదాలకు మించకుండా వ్యాసం రాసి మాకు జనవరి 31 లోగా పంపండి. భాష గురించి, పరిభాష గురించి, శాస్త్రాల గురించి, శాస్త్ర విభాగాల గురించి, దేని గురించైనా మీ అభిప్రాయాలను మాకు తెలియజేయండి.

ఇక పత్రికలోని ప్రధాన వ్యాసరచనలకు నిడివి నిబంధన ఏమీ లేదు. అయితే వ్యాసం గ్రంథమంత అయిపోకూడదు. వ్యాస విషయం సైన్సు, ఇంజనీరింగు, వైద్యానికి సంబంధించినదై ఉండాలి.

జీవ, గణిత, భౌతిక, రసాయనిక, భూ, భూగర్భ, భౌగోళిక, ఖగోళ, వాతావరణ ఇత్యాది వివిధ ప్రాథమిక శాస్త్రాలు, గని, లోహ, నిర్మాణ, యంత్ర, రసాయన, విద్యుత్, ఎలెక్ట్రానిక, కలన, మాపక, వ్యవసాయ ఇత్యాది సాంకేతికతా తంత్ర శాస్త్రములు (engineering), కణ, జన్యు, సంతాన, రక్త, గుండె, ఉదర, ఊపిరి, మేధ, కండ, కార్ణ, ప్లిహ, మూత్రాంగ, చర్మ, రోగ, ఔషధ, ఆరోగ్య ఇత్యాది వైద్య సంబంధిత విభాగములు — అన్నీ మన వ్యాసములకు ఆసక్తికరమైన అంశములే.

వ్యాసాలు పంపవలసిన గడువు తేదీ **జనవరి 31, 2026**
విజ్ఞాన భారతి మూడవ సంచిక విడుదల తేదీ **మార్చి 1, 2026**

మా చిరునామా: teluguvbharati@gmail.com

(మధ్యలో v ఉంది సుమా!)